

УДК 330.341.2

МЕХАНИЗМ СОГЛАСОВАНИЯ ЭКОНОМИЧЕСКИХ ИНТЕРЕСОВ СУБЪЕКТОВ НАЦИОНАЛЬНОЙ ЭКОНОМИКИ: УРОВНИ И СРЕДСТВА КООРДИНАЦИИ

*Е. А. Алсуфьева, ст. преподаватель, Национальная металлургическая академия
Украины, alsuffjeva@i.ua*

Методология исследования. Результаты получены на основе применения следующих методов: общего и особенного – при установлении актуальности концепции согласования экономических интересов по поводу инновационной деятельности; абстракции – при определении сущности механизма согласования интересов, системно-структурного – при анализе особенностей согласования экономических интересов субъектов национальной инновационной системы (НИС) на разных уровнях и выяснении соответствующих индикаторов, системного – при определении способов координации указанных интересов и разработке практических рекомендаций и ориентиров инновационной политики государства.

Результаты. Выявлено, что механизм согласования экономических интересов субъектов НИС является одной из ключевых основ института согласования действий субъектов инновационной деятельности как одного из ключевых институтов НИС.

Показано, что согласование указанных интересов происходит почти на всех уровнях экономики – от наноуровня до международного уровня, а определенное состояние общей их согласованности достигается в результате взаимного влияния субъектов почти всех уровней НИС как прямого, так и косвенного, и опосредующего другими субъектами или институтами характера.

Установлено, что механизм согласования экономических интересов субъектов НИС имеет сложную структуру, которую по функциональному критерию структуризации можно представить как множество средств координации: процедур, методов, инструментов, процессов, стимулов и инициатив, способствующих достижению состояния общей уравновешенности указанных интересов, как в целом, так и в каждом конкретном случае отдельно.

Новизна. В ходе анализа механизма согласования экономических интересов субъектов НИС выявлены его уровни, индикаторы и средства координации указанных интересов, систематизированные по функциональному критерию.

Практическая значимость. Предложены ориентиры политики государства в инновационной сфере, направленные на создание условий для активизации субъектов НИС на основе достижения баланса интересов.

Ключевые слова: инновационная деятельность, национальная инновационная система, уровни национальной инновационной системы, согласование экономических интересов, методы согласования экономических интересов, процедуры согласования экономических интересов.

Литература

1. Лебедева Л. В. Сучасна інноваційна політика держави в Україні: проблеми та перспективи реформування / Л. В. Лебедева // Ефективна економіка. – 2014. – № 1. – Режим доступу : URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2664>

Lebedeva L. V. *Suchasna innovatsiyna polityka v Ukraini: problemy ta perspektvy reformuvannia* [Modern Innovation Policy in Ukraine: Problems and Prospects of Reform] / L. V. Lebedeva // *Efektivna ekonomika*. – 2014. – № 1. – Rezhym dostupu : URL : <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2664>

2. Архиреев С. И. Дуализм институциональной архитектоники и задачи рыночной трансформации / С. И. Архиреев // Институційна архітектоніка та механізм економічного розвитку: матеріали симпозиуму. – Харків : ІЕП МОН України, 2005. – С. 85–88.

Arkhiereev S. I. *Dualizm institutsionalnoy arkhitektoniki i zadachi rynochnoy transformatsii* [Dualism of Institutional Architectonics and Tasks of Market Transformation] / S. I. Arkhiereev // *Instyutysiyna arkhitektonika ta mekhanizm ekonomichnoho rozvytku: materialy sympoziumu*. – Kharkiv : IEP MON Ukrainy, 2005. – P. 85–88.

3. Институциональная архитектоника и динамика экономических преобразований / [Т. И. Артемова, С. И. Архиреев, А. А. Гриценко и др.]; под ред. А. А. Гриценко. – Х. : Форт, 2008. – 928 с.

Institutsionalnaya arkhitektonika i dinamika ekonomicheskikh preobrazovaniy [Institutional Architectonics and Dynamic of Economic Transformations] / [T. I. Artemova, S. I. Arkhiereev, A. A. Gritsenko i dr.]; pod red. A. A. Gritsenko. – Kh. : Fort, 2008. – 928 p.

4. Дементьев В. В. Институты: проблема определения понятия / В. В. Дементьев // Наукові праці Наукові праці Донецького національного технічного університету. Серія: економічна. – Донецьк : ДонНТУ. – 2008. – Вип. 35. – С. 5–35.

Dementev V. V. *Instituty: problema opredeleniya ponyatiya* [Institutions: the Problem of Definition] / V. V. Dyemyentyev // *Naukova pratsi Donetskoho natsionalnoho tekhnichnoho universytetu. Seria: ekonomichna*. – Donetsk : DonNTU. – 2008. – Vyp. 35. – P. 5–35.

5. Костусев А. А. Конкурентная политика в Украине: Монография [Текст] / А. А. Костусев; М-во образования и науки Украины, Киев. нац. экон. ун-т. – К. : КНЕУ, 2004. – 310 с.

Kostusev A. A. *Konkurentnaya polityka v Ukraine* : Monografiya [Competitive Policy in Ukraine: Monograph] / A. A. Kostusyev; M-vo obrazovaniia i nauki Ukrainy, Kiev, nats. ekon. un-t. – K. : KNEU, 2004. – 310 p.

6. Лозова Г. М. Институційні аспекти створення ефективного конкурентного середовища в Україні / Г. М. Лозова // Підприємництво, господарство і право. – 2002. – № 5. – С. 117–121.

Lozova H. M. *Instyutysiyni aspekty stvorennia efektyvnoho konkurentnogo seredovyshcha v Ukraini* [Institutional Aspects of Creating an Effective Competitive Environment in Ukraine] / H. M. Lozova // *Pidpriemnytstvo, hospodarstvo i pravo*. – 2002. – № 5. – P. 117–121.

7. Малий І. Й. Інституціональні зміни системи розподілу економічних факторів у транзитивній економіці / І. Й. Малий // Економічна теорія. – 2004. – № 1. – С. 56–68.
Malyu I. Y. *Institutsionalni zminy systemy rozpodilu ekonomichnykh factoriv u tranzytyvnyi ekonomitsi* [Institutional Changes in the System of Distribution of Economic Factors in Transitive Economy] / I. Y. Malyu // Ekonomichna teoriia. – 2004. – № 1. – P. 56–68.
8. Мандибур В. О. Нормативно-правова складова інституційної архітектури державної форми власності / В. О. Мандибур // Економічна теорія. – 2005. – № 1. – С. 83–98.
Mandybura V. O. *Normatyvno-pravova skladova instytutsiynoi arkhitektoniky derzhavnoi formy vlasnosti* [Normative and Legal Component of Institutional Architectonics of State Form of Property] / V. O. Mandybura // Ekonomichna teoriia. – 2005. – № 1. – P. 83–98.
9. Михальчишин Н. Л. Конкурентна політика в Україні: проблеми реалізації та напрями їх вирішення / Н. Л. Михальчишин // Соц.-екоп. пробл. сучас. періоду України. – 2008. – Вип. 6. – С. 121–129.
Mykhalchyshyn N. L. *Konkurentna polityka v Ukraini: problemy realizatsii ta napriamy vyrishennia* [Competitive Policy in Ukraine: Problems of Implementation and Ways of Their Solution] / N. L. Mykhalchyshyn // Sots.-ekonom. probl. suchas. periodu Ukrainy. – 2008. – Vyp. 6. – P. 121–129.
10. Яременко О. Л. Інститути й економічна свобода господарювальних суб'єктів / О. Л. Яременко, О. М. Панкратова // Економічна теорія. – 2007. – № 3. – С. 56–71.
Yaremenko O. L. *Instituty i ekonomichna svoboda hospodariuvalnykh subiektiv* [Institutions and Economic Freedom the Economic Entities] / O. L. Yaremenko, O. M. Pankratova // Ekonomichna teoriia. – 2007. – № 3. – P. 56–71.
11. Федулова Л. І. Концептуальна модель інноваційної стратегії України / Л. І. Федулова // Економіка і прогнозування. – 2012. – № 1. – С. 87–100.
Fedulova L. I. *Kontseptualna model innovatsiynoi stratehii Ukrainy* [Tekst] [Conceptual Model of Innovation Strategy of Ukraine] / L. I. Fedulova // Ekonomika i prohozuvannia. – 2012. – № 1. – P. 87–100.
12. Яременко О. Л. Архітектура інституційних змін / О. Л. Яременко // Інституційна архітектура та механізм економічного розвитку: матеріали симпозиуму. – Харків : ІЕП МОН України, 2005. – С. 70–72.
Yaremenko O. L. *Arkhitektonika instytutsiynykh zmin* [Architectonics of Institutional Changes] / O. L. Yaremenko // Instytutsiyna arkhitektonika ta mekhanizm ekonomichnoho rozvytku: materialy sympoziumu. – Kharkiv : IEP MON Ukrainy, 2005. – P. 70–72.
13. Савчук В. С. Базисні економічні інститути і напрями аналізу їх парних взаємозв'язків / В. С. Савчук, В. Д. Якубенко // Економічна теорія. – 2005. – № 2. – С. 49–63.
Savchuk V. S. *Bazysni ekonomichni instytuty i napriamy analizu yikh parnykh vzaïmozv'язkiv* [Basic Economic Institutions and Trends of Analysis of Their Paired Relationships] / V. S. Savchuk, V. D. Yakubenko // Ekonomichna teoriia. – 2005. – № 2. – P. 49–63.
14. Економічна енциклопедія : У 3 т. / [відп. ред. С. В. Мочерний]. – К. : Видавничий центр «Академія», 2009. – Т. 3. – 952 с.
Ekonomichna entsiklopedia : U 3 t. [Economic Entsiklopedia: In 3 volumes] / [vidp. red. S. V. Mochernyy]. – K. : Vydavnychyy tsentr «Akademia», 2009. – T. 3. – 952 p.
15. Федірко О. А. Національна інноваційна система як об'єкт державної інноваційної політики / О. А. Федірко // Вісник інституту економіко-правових досліджень НАН України. – 2010. – № 1. – С. 63–88.
Fedirko O. A. *Natsionalna innovatsiynna sistema yak obiekt derzhavnoi innovatsiynoi polityky* [National Innovation System as an Object of State Innovative Policy] / O. A. Fedirko // Visnyk instytutu ekonomiko-pravovykh doslidzhen NAN Ukrainy. – 2010. – № 1. – P. 63–88.
16. Хайек Ф. Конкуренція як процедура откриття / Ф. Хайек // МЭ и МО. – 1989. – № 12. – С. 6–14.
Khayek F. *Konkurentsya kak protsedura otkrytiya* [Competition as a Procedure for Opening] / F. Khayek // ME i MO. – 1989. – № 12. – P. 6–14.
17. Экономика переходного периода / [под. ред. В. В. Радаева, А. В. Бузгалина]. – М. : Издательство МГУ, 1995. – 410 с.
Ekonomika perekhodnogo perioda [Economics of Transition] / [pod. red. V. V. Radayeva, A. V. Buzgalina]. – M. : Izdatelstvo MGU, 1995. – 410 p.
18. Держстат України, 1998–2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_u/2002.html
Derzhstat Ukrainy, 1998–2014 [Ukraine's State Statistics, 1998–2014][Elektronnyy resurs]. – Rezhym dostupu : URL : http://www.ukrstat.gov.ua/operativ/operativ2005/ni/ind_rik/ind_u/2002.html

19. Наукова та інноваційна діяльність в Україні у 2013 році. Статистичний збірник. / Державна служба статистики України. – К. : ДП «Інформаційно-видавничий центр Держстату України», 2014. – 314с.

Naukova ta innovatsiyna diialnist v Ukraini u 2013 rotsi. Statystychnyy zbirnyk. [Research and Innovation in Ukraine in 2013. Statistical digest]. / Derzhavna sluzhba statystyky Ukrainy. – K. : DP «Informatsiyno-vydavnychy tsestr Derzhstatu Ukrainy», 2014. – 314 p.